

แผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริต
เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ฝ่ายนิติการ
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
เรื่อง แผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริต
เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) บรรลุวัตถุประสงค์ จึงประกาศใช้ แผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

คำนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันการทุจริตยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความโปร่งใส สุจริต และให้สอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยนำหลักธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นกลไกในการพัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาครจึงได้จัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาพรวมของประเทศไทย อันจะนำไปสู่เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
ส่วนที่ ๒ กรอบการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและ ความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	๒
ส่วนที่ ๓ แผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖.....	๗
มิตินี้ ๑ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต.....	๗
มิตินี้ ๒ การบริหารราชการด้วยความโปร่งใส.....	๙
มิตินี้ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน.....	๑๑
มิตินี้ ๔ การยกระดับกลไกการตรวจสอบ.....	๑๒

ส่วนที่ ๑ บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยจะมีการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติทั้งการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว จึงได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International - TI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ประจำปี ๒๕๖๔ ผลปรากฏว่าประเทศไทยได้ ๓๕ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๑๐ โลก ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๓ ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วน

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นและเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งประเทศ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปราศจากการทุจริต นำเงินงบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริงแล้ว ประเทศชาติก็จะมีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน รัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักแห่งการปกครองชุมชนของตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำได้เท่าที่จำเป็นตามกฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

/ดังนั้น องค์กร...

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร จึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับการป้องกันการทุจริต โดยได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและนำไปสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) อันจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนให้บรรลุค่าเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป รวมทั้งประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน

ส่วนที่ ๒

กรอบการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

กฎหมายการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ต่างมีข้อบัญญัติไว้อย่างชัดเจน คือ ให้อำนาจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสามประเภทดังกล่าวปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ “ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น” หากพิจารณาถึงสิ่งที่ส่วนท้องถิ่นให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้อำนาจหน้าที่ของตนไปในทางที่ไม่ชอบ ประกอบด้วย ๒ ปัจจัยหลัก

๑) ปัจจัยภายใน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง ความมีจิตสำนึกและตระหนักในลักษณะดังกล่าวที่มั่นคง ไม่ขาดตกบกพร่อง แม้จะมีโอกาสและมีของมาล่อตาล่อใจมากมายขนาดไหน ก็ไม่อาจจูงใจให้ตัดสินใจผิดพลาด ใช้อำนาจหน้าที่ไปหาประโยชน์ให้ตัวเอง แต่ในทางตรงข้าม หากจิตสำนึกและความตระหนักไม่มั่นคง มีปัญหา และประจวบเหมาะก็มีปัจจัยภายนอกที่จะกล่าวต่อไป จะยังมีส่วนชักนำให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ไม่ชอบไม่ถูกต้อง

๒) ปัจจัยภายนอก คือประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ที่จะได้รับ และโอกาสของความเสียหายต่อการทำให้ถูกลงโทษที่จะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องเฉพาะกับคนที่มีความบกพร่องในเรื่องจิตสำนึกและความตระหนักเท่านั้น เพราะตามประมวลกฎหมายอาญา คำว่า “โดยทุจริต” มีความหมายเดียวกันกับคำว่า “การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น” จึงไม่ใช่วิสัยของคนที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยนัยนี้การได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตัวรวมถึงบุคคลอื่นจะเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่ง ที่เป็นเหตุชักนำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ไม่ชอบ ส่วน “ประโยชน์” ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อาจปรากฏตัวอยู่ในรูปแบบที่เป็น “ทรัพย์สิน” ซึ่งเป็นได้ทั้งสิ่งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง แต่ต้องเป็นสิ่งที่มิราคาและอาจถือเอามาเป็นของตนเองได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ทั้งนี้ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมายว่า “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยกำหนดว่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ในปี พ.ศ.๒๕๘๐ ต้องอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน โดยแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในปี พ.ศ.๒๕๘๐ ไว้ดังนี้

๑. ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ดังนี้

๑) เด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๘๐

๒) ประชาชนมีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ ๘๐

- ๓) หน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (๙๐ คะแนนขึ้นไป) ร้อยละ ๑๐๐
๒. จำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง ดังนี้
- ๑) จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม ลดลงร้อยละ ๘๐
- ๒) จำนวนคดีทุจริตรายงานหน่วยงาน ได้แก่
- จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต) ลดลง ร้อยละ ๘๐
 - จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริตลดลง ร้อยละ ๘๐
- ๓) จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลดลง ร้อยละ ๙๐

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้พิจารณากำหนดให้มีกรอบการจัดทำ “แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการนำไปปฏิบัติ โดยพิจารณาจากปัจจัยจูงใจภายในและภายนอก และให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ โดยนำหลักธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) อีกด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นแบ่งเป็น ๔ มิติ ดังนี้

มิติที่ ๑ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต

มิติที่ ๒ การบริหารราชการด้วยความโปร่งใส

มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มิติที่ ๔ การยกระดับกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยประกอบด้วยสาระสำคัญ ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตที่เกิดจากปัจจัยภายใน ด้วยการสร้างวัฒนธรรมสุจริต สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรม การคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้นำกลุ่มประชาชนและเด็กมารวมไว้ในส่วนนี้ด้วย เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่ว่าด้วยมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักได้กำหนดไว้ประการหนึ่ง คือ “การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ คุณธรรมและดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม” รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้กำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตด้วยการปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝัง และหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ และแผนการปฏิรูปประเทศ ยังได้กำหนดกลยุทธ์การป้องกันและ เฝ้าระวังการทุจริตด้วยการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต ประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดไว้ในมิติที่ ๑ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต

ส่วนที่ ๒ กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายนอก โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้มีการบริหารราชการที่เปิดเผย โปร่งใส ลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งกำหนดไว้ใน มิติที่ ๒ การบริหารราชการด้วยความโปร่งใส มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และ มิติที่ ๔ การยกระดับกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ ๑ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต ประกอบด้วย

๑.๑ การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมืองฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑.๑.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ และการประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม

๑.๑.๒ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการยึดมั่นผลประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน ที่จะไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๑.๓ เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตและการต่อต้านการทุจริต

๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชนทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ดังนี้

๑.๒.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาประโยชน์สาธารณะ แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนร่วม

๑.๒.๒ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒.๓ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต

๑.๓ การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เด็กและเยาวชน ดังนี้

๑.๓.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต

๑.๓.๒ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อส่วนรวม

มติที่ ๒ การบริหารราชการด้วยความโปร่งใส ประกอบด้วย

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑.๑ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารงานและการดำเนินงาน

๒.๑.๒ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารเงินงบประมาณ

๒.๑.๓ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๒.๒ มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ดังนี้

๒.๒.๑ การแสดงเจตนาภรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

๒.๒.๒ การจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

๒.๒.๓ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

๒.๓ มาตรการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๒.๓.๑ จัดทำข้อตกลงระหว่างบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมใช้ดุลพินิจด้วยความสุจริตภายใต้กรอบธรรมาภิบาล

๒.๓.๒ มีการจัดทำแผนภูมิขั้นตอน/คู่มือการปฏิบัติงานและระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับการบริการประชาชนรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน เปิดเผย ณ ที่ทำการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓.๓ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ปฏิบัติราชการแทน หรือการดำเนินการอื่นใดของผู้มีอำนาจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและประชาชน

มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประกอบด้วย

๓.๑ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ

๓.๑.๒ การมีส่วนร่วมตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน

๓.๒ การรับฟังความคิดเห็น การรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน

๓.๒.๑ มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการดำเนินกิจการที่จะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น

๓.๒.๒ มีช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถร้องเรียน/ร้องทุกข์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

๓.๒.๓ มีรายงานหรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ประชาชนผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้ทราบถึงการได้รับเรื่อง ระยะเวลา และผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

๓.๓.๑ ส่งเสริมให้มีเครือข่ายภาคประชาชน/องค์กรชุมชนในการป้องกันตรวจสอบและต่อต้านการทุจริต

๓.๓.๒ ส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนมีการดำเนินการเฝ้าระวังการทุจริต

๓.๓.๓ บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

มิติที่ ๔ การยกระดับกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑ การจัดวางระบบตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๔.๑.๑ มีการจัดทำและรายงานการจัดทำระบบตรวจสอบภายใน

๔.๑.๒ มีการจัดทำและรายงานการจัดทำระบบควบคุมภายใน

๔.๑.๓ มีการจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๔.๒ การส่งเสริมบทบาทการตรวจสอบของสภาท้องถิ่น

๔.๒.๑ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้

๔.๒.๒ ส่งเสริมสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารตามกระบวนการและวิธีการที่กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้ โดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

๔.๓ มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๔.๓.๑ มีแนวปฏิบัติในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓.๒ จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยสำหรับผู้ร้องเรียน

